

Előfizetési árak:
 egész évre 4 frt., félévre 2 frt.,
 negyedévre 1 frt.
 Egyes szám ára 8 kr.
 Adatok mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden vasárnap.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
 hová a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST-ÉS KÖRNYÉKÉNEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Közönségünkhöz!

Lapunk most november hó 1-én egy új, — ez évnek utolsó negyedébe lép, mely alkalomból szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk tisztelettel kéri barátait, hivat, hogy mentül tömegesebben sorakozzanak zászlója alá, a melynek hármasszínű, néperdek, őszinteség és igazságszeretet van beleszőve.

Lapunk szerkesztősége het-hét után úgy akarja meghálálni nagy közönségének szerető támogatását, hogy nyíltan, önzetlenül és igazságosan küzd a nagy közönség méltányos érdekéért és rámutat mindazon tényezőkre melyek a közönség érdekét veszélyeztetik.

Egy nagy harc előtt állunk, — a községi választások küszöbén és lapunk szerkesztősége e harcban kötelességszerűen akar részt venni úgy, hogy a közönség és községi érdeke egyaránt legyen megvédve. *Küzdeni fogunk érdekek nélkül, önzetlen fegyverrel a közönség és a községi jóvoltáért, pártsempontról az igaz ügyért.*

Erre a szép küzdelemre felhívjuk Ujpest közönségét, támogasson becsületes munkánkban s tegye lehetővé azt, hogy lapunk minél hathatósabban és eredményteljesebben küzdhesse Ujpest és környékének felvirágzása és a nagy közönség igaz érdekéért.

Barát barátot, ismerős ismerőst lelkésítsen és hívja fel figyelmét lapunkra, melynek minden száma a közönség érdekéért fogja szavát fölemelni. Mi pedig hálaülkülönös jele gyanánt minden igyekezetünket oda fogjuk irányítani, hogy tartalmas és érdekes lapunkkal a közönség jóindulatát kinyerjük.

A „KÖZÉRDEK” TÁRCZÁJA.

Megyék leánynevébe.

(Fogjuk rá, hogy igaz történet.)

Azon kezdtem, hogy egy hétfői éjjelen látam meg először a napvilágot, a miből következik, hogy reám nézve nem a pentek szerencsétlen.

Egy ideig olvastam és számláltam e szerencsétlen hétfői napokat, de midőn már ezerre szaporodtak, annyira összezavartam őket, hogy most már akarva sem mondhatnám meg Önöknek, hányat értem már el. Nem is érdekes tudni, mert a hölgyek el se olvasnák e tárczát. Inkább elmondom, hogy jártam az utolsó hétfőn.

Az utolsó hétfői napot megelőző pénteken ugyanis — válaszul a »Közérdek«-ben közlött apró hirdetésre — három házassági ajánlatot kaptam.

Az egyik egy szőketől való volt, akinek derekbősége 58, cipőjének száma 37 . . . Nos, gondoltam, ha 58 dereka és 18 s fél pár cipője van, ugyan soká kell ujakat venni. Ennek válaszulok. Előbb azonban megkérdezem, hogy e bőséges derekakkhoz, hány egy b ruhadarab jár. Együttal pedig küldök egy ócska cipőt mértékül, valjon megegyeznek-e cipői az enyemmel.

A második level elhagyatott árvától jött, kinek atyja legatörnász, anyja pedig víztörnász, közönséges nyelven mosonó. Hozományáról mit sem ir, esak hogy szereti a »Kugler«-bonbon-t, no meg az esti sétákat a király-utcában.

Ezeknek az előre bocsátása után kérjük a nagy közönség erkölcsi és anyagi támogatását.

Lapunk előfizetési ára:

egy évre . . . . . 4 frt.,
 fél évre . . . . . 2 frt.,
 három hónapra . . . . . 1 frt.,

mely összeg a lap kiadóhivatalába Fuchs Antal könyvnyomdájába, Ujpest, Arpad-ut 20. szám küldendő.

Kiváló tisztelettel:

a »Közérdek« szerkesztősége és kiadóhiv.

A kisipar adómentesítése.

A kisipar felsegélését s a termelési módozatnak nagyobb jelentőségre való felemelését iparügyi programjába vette a kereskedelemügyi miniszter. Mert bizonyára a kisipar az, mely teljesen pártfogásra szorul, mely annak hiányában elzúllással fenyeget. S bár teljes mértékben nagyrabecsülendő és igazi értéke szerint méltatandó a nagyipar fontossága Magyarországon, mindazonáltal nem kizárólag a nagyipar támogatása mellett, nem hanyagolható el a kis ipar, mert egy tekintélyes osztálynak kizárólag ez képezi ekzisztenciáját. Az a vélemény, mely politikai és gazdasági életünk vezetőinek körében már évek óta diskuzió tárgya, hogy tudniillik talán már elérkezett az az idő, a mikor az állam levonná segítő két kezének legalább egyikét a nagyiparról a végből, hogy ezzel az egyik kézzel más irányban tehessen segítő-

szolgálatot, kell, hogy a kormány meggyőződésévé váljék s ezen az alapon tegye programponjtá a kisipar támogatását.

Németország példája a legjobb tanúság arra, hogy a »kis ember« érdekében való állami protekcionizmus a legnehezebb problémák egyike. A legszelesebb határig menő jóakarát és engedékenységet sem bir olyan formát találni, mely a kisiparosok összeségét kielégítené, s nem támasztana ellentéteket a tömegben. Oka ennek a nehézségnek egyrészt a kisiparosság természetében rejlik: a szétszórtság, csekélyebb műveltség, az anyagi erők hiányossága és a kisiparosság óriási tömege. — másrészt pedig okul tekinthető az állami rendezések természetszerű nehézsége, valamint a nagyiparnak elleneszenve, mely az élesebb versenyzésben és számos egyéb módon juthat kifejezésre.

Ismerve ezeket a nehézségeket, melyek a külföldön közkeletűekké váltak, annál nagyobbra kell becsülnünk Dániel Ernő báró elhatározását és azt az igyekezetét, hogy a miniszter a kisipari hitelügy rendezésének kérdésében kezdeményezően lépett fel s immár rövid idő múlva meg is alkotja azt a szervezetet, melynek keretében kisiparosaink anyagi igényeik kielégítését megtalálják. A hitelszervezet munkálatai után pedig sorra veszi a miniszter azt a tervet, hogy a magyar állam direkt kedvezményekben részesíti a kisipart.

A harmadik . . . . . Ah! A harmadik egy barnától jött, kinek sárgára fenyeztet zongorája van s ki csak nyugdíjképes hivatalnokhoz megy feleségül.

Hölgyeim! Szavamra mondom, szeretem a szőket, rajongok a . . . . . mondjuk hirtelen szőkekért, de imádom a barnákat.

Ennek nem irók, de magyereket hozza személyesen. A mi a nyugdíjképeséget illeti, már is elegendő képes vagyok a nyugdíjra.

Barna, sárga zongorával! Ehhez csak sárga keztyűvel és fekete kabátosan mehetsz. El is küldtem rögtön 3 kiló »Soap« szappanért azért, mert van ugyan eszarkabátom, de szürke s. volt ugyan egy pár keztyűm, de fekete. Hála azonban »Mappole Soap«-nak a szürke kabát csakhamar fekete lett s a fekete keztyű csakhamar fekete maradt.

Vártam a holnapi napot.

Korán reggel már talpon voltam.

Hogy miért oly korán? Azért kerem, mert cipésem már korán reggel vizitelt.

Uraim! Ha korán ohajtanak ébredni, csak rendeljenek cipőket s ne fizessenek ki, több fogantatja lesz, mint »Az én kurám«-nak.

Miután cipésemet sok szép szóval, de annál kevesebb pénzzel elláttam, ajánlta magát es számláját.

Hozzáfogtam az öltözködéshez, majd pedig a reggelizéshez.

Igaz ugyan, hogy a mosdásnál Speik helyett Soap-ot vettem s kezem feketébb lett keztyűmmel, de meg elég idején észrevettem. Hajsütésnél ugyan megégettem homlokomat s a beretválásnál megvagtam magamat, de ezeket meg hamarabb észrevettem. Kávémba —

bocsánat öszinteségemért — néhány légy potyivált, no de ezeket már észre se vettem, igaz, hogy kávémát sem ittam meg.

Felkészülve elindultam. A kaphoz érve észrevettem, hogy esik, megfordultam tehát, magamhoz vettem esernyőmet s újból indultam.

Az utcára érve azonban látom, hogy egyik lábamon rózsaszín, a másikon zöld harisnya kandikál ki fél cipőm felett. Mit volt mit tennem, újból magamba szálltam a harmadik emeletig. Végre a csere is megtörtént s én ismét előfűlőztam házmeztetem előtt.

Alig haladtam azonban a második házig, szembém jön velem főnököm, — kivel meg tegnap ágyban fekvő betegnek jelentettem magam — ergo jobbra kanyarodj! és . . . puff! Keresztül buktam egy tárgoncán. Örömmel mondhatom, annyi időbe se teltt, míg Önök ezt olvassák, már is benn voltam a mellette levő kávéházban, meg pedig — az ajtó üveg mod feletti engedékenysége következtében — anélkül, hogy ajtót nyitottam volna.

Jó reggelt! Mondja Píkoló.

Jó reggelt? Hm! Felfogás dolga.

Hírlapolvasásba kezdve, épen a »Közérdek« akadtt kezembe, melynek nyitlterében atyám óva int mindenkit, hogy nekem ne hitelezzen senki, mert stb. . . . Fel se vettem, hisz régi újságíró az öreg.

Fizetek! Tegnap három fekete 42 kr., a mai cognac 10 kr. és a belépti-díj 12 frt 50 kr., összesen 23 frt 22 kr.

»Es mennyit fizet Ön nekem, ha most ki megyek?«

»Oh kerem« A kimenetel szabad, hisz csak egy üvegtáblája volt az ajtónak.

Arról van szó, hogy a hazai iparnak adandó állami kedvezményekről szóló 1890. évi VIII. törvények revízió alá vétessék. Ez a törvény ugyanis adómentességet, szállítási kedvezményeket és még több egyéb kedvezményeket biztosít az ujonnan létesülő vagy újipart meghonosító iparágak részére. Azonban csak akkor, ha ezek gyárszerű üzemmént jönnek létre. Szóval: ez a kedvezmény kizárólag a nagyipar javára esik, a mi csak annál jobban súlyosbítja a kisiparnak amúgy is nagyon terhes versenyviszonyait.

Ezt az állapotot a jelenlegi kereskedelmi miniszter igazságtalannak mondotta ki már akkor, amikor magas állását elfoglalta. S azok a tapasztalások, melyeket kormányzásának éve alatt szerzett, csak megerősítették meggyőződését. A tapasztalás ugyanis azt bizonyította be, hogy az említett kedvezmények nagyságával nincs arányban az az eredmény, mely a nagyipari vállalatok szaporodásában bekövetkezett, másrészt pedig, hogy a nagyipar egyoldalú kedvezése határozottan ártalmára van a kisiparnak, mely pedig — a dolog természete szerint — sokkal inkább rászorult az állam támogatására.

E tapasztalások alapján határozta el a miniszter, hogy a kisipar mostoha elbánása feltétlenül megszüntetendő s azért az idézett törvényt revízió alá kell venni. A revízió irányelve tehát az legyen, hogy a kisipar legalább is egyenlő elbánásban részesüljön a nagyiparral.

Ekként tehát a magyar kisipar rövid idő múlva részese lesz az állami kedvezményekben, nevezetesen adómentességben, szállítási díjakban stb. Természetesen azonban ezek a kedvezmények nem terjedhetnek ki a kisipar összességére, a miként a nagyiparnak is csak némely ágai bírhák az állami kedvezményeket. A miniszterium hivatása lesz, hogy megállapítsa azokat az iparágakat, melyek a kedvezményeket megérdemlik s azokat a határokat, a meddig a kedvezmények kiterjeszterdők.

Ismét külön vagyok! Valóban, könnyebben haladtam utamon, mint az előbb. De ehétfő, nem sokáig. Az utca sarkánál a szel lekapta kalapomat és... nos és szaladtunk, elől a kalap, utána én, míg végre kalapom egy hölgy lábainál meglapult. En hírtelen lehajolva megcsuszom, a hölgy nem értve mit akarok, meghátrál, megcsuszik és kérem itt fekszünk: én, a kalapom, nő meg a hölgy. Még hosszában kértem és nyertem bocsánatot, amennyiben a bájos igen kedves hangon kérdezte: »Regen dicsékszik már ez ügyességel?»

Feltápaszkodás közben azt a vegytani tudományra nem érdektelen — megfigyelést tettem, hogy ugyanaz az elem, a hölgy rózsaszín ruhája fekete, míg az én fekete kabátom sárga lett, nem is szólva kalapomról, melynek már ugyis határozatlan alakja és színe volt.

Birkatürellemmel visszamentem lakásomra, a harmadik emeletre más káispért... Mindeme esekelységek után végre megérkeztem imádottam lakására, Csöngetek. Ajtót nyitnak. Itt vagyok tehát a menyországban.

De képzeljek!!! Előíttem áll, a feketére festett rózsaszín ruhás, sárga zongorás barnám!

Mint mikor jegesvízzel öntik nyakon az embert olyasvalamit éreztem... A többi igazán nem érdekli Önöket, csak az a megjegyzésem, hogy mindez azért volt, mert szórakozottságomban hétfőn indultam leánynezebe.

Endre Ignác.

Az új kedvezményi törvény életbe léptetése, kapcsolatban az eddig remélhetőleg szintén elintézésre jutó hitel-szervezéssel, a magyar kisipar új korszakát fogja megnyitni. Ha kisiparunk a maga erejét okosan fogja felhasználni a nyerendő kedvezmények alkalmazására, úgy ez az új korszak a virágzás korszaka lesz. S ha a magyar kisiparosság érzi a maga hivatását, úgy kell is, hogy ekként legyen. Azt láthatják kisiparosaink, hogy a kereskedelmi kormányzat mai vezetője éles ítélőképességgel bír az ő érdekeik iránt, s nemcsak ígér, hanem cselekszik is az ő javukra. Biztosítva lévén ekként az állam támogatása, egyedül kisiparosainkon áll, hogy a maguk jövőjét, foglalkozásuk széles alapjait biztosítsák.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

— Ujpest község folyó évi október hó 28-án délután 3 órakor rendes képviselőtestületi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterium f. évi 27678. számú rendelete az ovodaügy rendezése s a 3% ovodai pótdió kötelezőleg való kivétele tárgyában.
2. A vármegyei alispán ur f. é. 28516. számú rendelete a gyáli-esatorna fedetlen részének beboltozása iránt.
3. Járási főszolgabíró ur f. é. 11094. számú rendelete hazánk hiteles czimerrajzainak bemutatása tárgyában.
4. Ugyanannak f. é. 7324. számú rendelete a bejelentési hivatal tárgyában.
5. A budapestvidéki pénzügyigazgatóság f. é. 94096. sz. átirata az Ujpesten letelepítendő adóhivatal helyiségei tárgyában.
6. A pénzügyi bizottság jelentése a község részére felvett kölcsönről.
7. Az ipariskolai bizottság jelentése Kerner Gyula tanító lemondásáról.
8. Előjáró-ági előterjesztés az állami iskolák helyiségei tárgyában.
9. Ugyanannak előterjesztése a szemétkotrási jog bérlete tárgyában.
10. Ugyanannak előterjesztése a piacbérlet tárgyában.
11. Ugyanannak előterjesztése a községi közmunkaszabályrendelet megalkotása iránt.
12. Ugyanannak előterjesztése az átdolgozott tűzrendszeti szabályrendelet tervezetere vonatkozólag.
13. Ugyanannak előterjesztése a közvilágításhoz szükséges petroleum szállításának biztosítása iránt.
14. Ugyanannak előterjesztése a közigazgatási iroda kibővítése iránt.
15. Ugyanannak előterjesztése a gyepmesteri telep létesítése tárgyában.
16. Ugyanannak előterjesztése a mázsaház bérletére vonatkozólag.
17. Ugyanannak előterjesztése egy napi-díjas alkalmazása iránt.
18. Gerő Zsigmond községi képviselő önálló indítványa a vágóhídi szabályrendelet módosítása, nemkülönben a közvágóhíd kibővítése tárgyában.
19. Kuthy István községi esküdt önálló indítványa az esetleg itt felállítandó kir. járásbírószághelyiségei tárgyában.
20. Az »Acetylen-gáz részvénytársaság« ajánlata a vasút-utczának acetylenel való világítása iránt.
21. Az újpesti zeneművelőegyesület segély iránti kérelme.
22. A budapest-ujpest-rákospalotai villamos-vasút társaság kérelme a Duna- és Wolfner-utczák kikövezése iránt.
23. Károlyi-utczai háztulajdonosok kérelme ezen utca kikövezése iránt.
24. Oszetzky Ferenc közszállító kérvénye az általa szállított kockakövek átvétele iránt.
25. Deák Gézáne kérvénye Kossuth- és Dobó-utczai telken a leasás folytán szükségessé vált falépítés költségeinek megtérítése tárgyában.
26. Több községi alkalmazott segély és előleg iránti kérelme.

27. Prónai Alajos, Reibkorn Ágost, Dirksz Ernő és Weiszberger Ede újpesti lakosok kérelme községi kötelekbe való felvétel iránt.
28. Márki Gaborné és Fabiánkovitsné szül. Henszler Terez szülesznők okleveleinek meghirdetése.

Heti tájékoztató.

Október 31 nap.

24. vasárnap. Ráfácl. A 30 éves háboru vége (Westfáliai béke) 1648.
25. hétfő. Vilna. Első magyar színielőadás Budán 1790.
26. kedd. Dömötör. Moltke tábornagy, porosz hadvezér szül. 1800.
27. szerda. Szabina. Baizaine kapitulál seregével 1870. A Nemzeti színház megnyitása 1837.
28. csütörtök. Sim. Juda. Bánffy Dezső báró magyar miniszterelnök szül. 1843. Kolumbusz Kristóf megérkezett Cuba sziget felső végére 1493.
29. péntek. Zenobius. Steindl Imre az új parlamenti palota tervezője szül. 1839.
30. szombat. Kolozs. Lötze Rudolf, német bölcsész szül. 1817.

HIREK.

Tisztelettel kérjük olvasóinkat és ügybarátainkat, hogy bennünket a közéleti közéleti választások ügyében előforduló minden mozzanatról és eseményekről értesíteni sziveskedjenek. Ezzel nemcsak a lapnak, hanem egy szerszám a közügynek hasznos szolgálatot tesznek Lapunk szerkesztőségének minden esemény tárgyalásának beközlőjével vagy tudósítójával szemben a legszigorubb dicskérciót vártat.

— Személyi hírek. Bánffy Dezső báró miniszterelnök jövő csütörtökön tartja 54. születése napját. Gratulálunk!

— Eljegyzés. Korpás István eljegyezte Wittner Antal helybeli hentes- és meszaros mester Mariska nevű leányát.

— Aranytoll Pestmegye főjegyzőjének. Aból az alkalomból, hogy Pestmegye diszközgyűlésén, a melyet annak emlékeztetére tartottak, hogy a király ötven év előtt vezette be István főherceget a vármegye főispáni székebe, Fazekas Ágoston főjegyző minden körben nagy tetszést aratott kitűnő beszédet tartott, a pestmegyei központi jegyzők kara aranytollat nyújtott át neki e hó 19-én, kedden. Ugyanaznap bankett volt az »István főherceg« fogadóban, a melyen Beniczky Ferenc főispán, Beniczky Lajos alispán s az összes főbb tisztviselők megjelentek.

— Közigazgatási bejaras. A Rákospalota, Főth és Veresegyhaza közt építendő villamos-vasút közigazgatási bejárása e hó 23-án volt.

— A kereskedelemügyi m. kir. miniszter követező rendeletet beajította ki: A kereskedelmi és vendéglőkben kimerésre és mérték gyanánt használt poharak és palaczkok helytelen irtartalma miatt számos panasz merülven fel, ezennel eirndelem, hogy a vendéglőkben, kereskedelmi és egyéb nyilvános helyeken kimerésre és mértékkel használt palaczkok és poharak kizárólag hivatali elődömnök 1891. é. január 6-án 80357/1890. sz. a. kiadott rendeletben foglalt kellekek alapján mértékhatáskor koronabélyeggel hitelesítve használatban, mely utóbbi rendeletben felemeltett felülmérték szabatosabb értelmezése érdekében pótlásképen rindelem, hogy annak 4-ik és 6-ik bekezdésében minimumként megállapított 3 cm., illetve 1.5 cm. távolság a mértékjelzés vonása és a palaczk illetve a pohár szája közt maximumként legfeljebb egy nagy legyen, hogy a jelzés és az edény szája közt levő térségben 0.07 l-nél több ne férhessen el. Kivettelt képeznek a szabály alól a termelők részéről bedugaszolt, lepecsételt illetőleg egyéb alkalmas módon maradólag elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palaczkok, valamint az ivopoharak, melyek palaczkok mellé (service gyanánt) adatk. A volt földműves-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek 1876. évi 2162. számú rendeletet jelen intézkedésem folytán hatályon kívül helyezem. Jelen rendeletem 1899. évi január 1-én lép életbe. Az ezen rendelet ellen vétők kihágást követnek el és Magyarországon az 1879. évi XL. t. cz.

136. §-a, Horvát- és Szlavonorságokban pedig az ottan jelenleg fennálló törvényes szabályok szerint büntetendők.

— **Budapesti kikötő.** Báró Dániel kereskedelemügyi miniszter megbízta Gonda Béla osztálytanácsost, hogy a Budapesten létesítendő kereskedelmi kikötő czéljából a szükséges tervekkel dolgozza ki. A kikötő a Csepel-sziget északi csucsan, a Lágymányoson, Óbudán és Ujpesten fog létesülni. Mibelyt a költségelírászat és a tervek elkészülnek, a miniszter anketet fog egybehívni, amelyen a főváros, Pestmegye és a kereskedelmi és ipari körök megbízottainak véleményét fogja kikérni. Véglegesen a miniszter csak ezután fog határozni.

— **Névmagyarosítások.** Kiskoru Kohn Bernát ujjpesti lakos nevet belügyminiszteri engedéllyel Kovacs-ra magyarosította. — Reismann Áron ujjpesti lakos belügyminiszteri engedéllyel Radnai-ra változtatta nevét.

— **Egy jótékony plebanos.** Chobot Ferenc rákospalotai plebanos nemcsak híveit részélti áldásos isteni malasztban, hanem nemcsak hivatalának oly magaslatán áll, hogy számtalan esetben egyházat valóban igazi emberbaráti jótékonyágával és segélyezésével látja el. Így faradhatatlan közbenjárásával nemcsak hogy lehetővé tette azt, miszerint a rákospalotai egyház díszes templomot kap, hanem maga is hozzájárul anyagilag a templom építéséhez, amennyiben jövedelmének nagy részét 10 éven keresztül a templomépítés javára ajánlotta fel. Ezen jótékony cselekedete tette lehetővé, hogy a hívek és Károlyi Sándor gróf hozzájárulásával a rákospalotai új és egyszerű templomot kapnak, melynek alapkövének szentelése f. hó 17-én történt meg. A szentelést Jung János váci segédpüspök vezette, mely után Chobot Ferenc plebanos fenyves ebédet adott, a melyen részt vett Rákospalota színe-java. Az épülő templom 150 ezer forintba kerül. Azt hiszük e nemes tett nem szorul díszesre.

— **Vasar Ujpesten.** A szokásos őszi vásár mult vasárnap volt Ujpesten, mely igen élenk és látogatott volt.

— **Értesítés.** Dr. Guth Samu főorvos nov. hó 1-től fogva Árpád-ut 8. sz. a. (Diamantstein-fele ház) helyre költöztetett lakását. Rendel. hetenként 3-szor kedden, esütörtökön és szombaton 1/2-12—1 óráig.

— **100 frtos adomány.** Graf Károlyi Sándor ur es. és kir. valóságos belső titkos tanácsos Öngyűlöletének az ujjpesti 1848—49-es honvédeknek a küldöttsegélyt átnyújtott díszjegyet 100 forintot küldött. A szombaton este tartandó műkedvelői előadásról jövő számunkban hozunk terjedelmes tudósítást.

— **Az »Ujpesti polgari kör«** már idejében, korán gondoskodott a farsangi mulatságokról. A vigalmi bizottság jelentése szerint a kör bálja a farsang első szombatján (1898. jan. 8.) jelmezestélye pedig a farsang utolsó szombatján (1898. febr. 19.) lesz.

— **Nem lesz ingyen kalacs.** Az ujjpesti és rákospalotai sütők s pekek folyó évi október 21-én tartott népes értekezleten egyhangúlag kimondták, hogy tekintettel a gabonáruk emelkedésére az idén mindszentli ingyen kalacsot nem adna, hanem e helyett humanusabb czélra fognak adakozni.

— **Szemlések kerestetnek.** A községi előjárásnak hozzánk érkezett értesítése szerint Ujpest közseg fogyasztási berletével több szemlési állás üresedik meg. Ezen állásokért a kérvények a községi előjárásghoz adandók be kellőleg felszerelve. Jelent: igazolni kell a nagykorúságot, a jó erkölcsi magaviseletet, az egészséges testi szervezettel, az írás-és olvasásban való teljes jártasságot. Előnyben részesülnek azok, a kik hasonló minőségben már alkalmazásban állottak és szolgálataikat jól töltötték be, nemkülönben azok, a kik penzügyörsgnel szolgáltak vagy szolgálnak.

— **A „közönség köréből“** czim alatt új rovatot nyitottunk lapunkban, melyben a közönség jogos és közös-ügyes panaszának és felszólalásának díjtalanul engedünk helyet. Ezzel is be akarjuk bizonyítani azt, hogy mi szívesen egédünk helyet lapunkban a közönség közvéleményének szabad nyilvánítására, hasznos szolgálatot akarván tenni a közönség érdekeinek. Természetesen azonban, hogy

a közleményért való felelősség, — ha lapunk felelős szerkesztőjével ez ügyben nem történik más megállapodás, — mindig a beküldőt illeti.

— **Az ujjpesti gyermekbarát-egyesület** f. hó 19-én a Colosseum összes helyiségeiben hangversenyyel egybeköltött táncvizigalmat rendezett. Ezúttal a szokottnál kisebb közönség gyűlt egybe, mely azonban mindvégig jól mulatott. Most is megtörtént az, a mi Ujpesten kiírhatatlan szokás, hogy a kezdetet 8 órára hirdetik s tényleg csak 9 órákor kezdtek meg. Ám e csekély bosszankodást busasan kárpótolták a hangversenyben résztvevő művészek és művésznők, a kik a jótékony cél iránti tekintetből teljesen díjtalanul működtek közre. A műsort Dienstl Oszkár nyitotta meg, a ki Moszkovszky keringőjét adta elő szép technikával és izléses előadással, ugyanó Paderevskynek egy menüettjét és egy saját szerzeményű gavotjét is előadta és eretük jól megérdemelt tapsot aratott. Dr. Róna Béla szellemes felolvasást tartott a könyvekről és a közönségről. Haas Paula k. a. az orsz. zeneakadémia operai tanszakának növendéke Giogonda nagy ariájában mutatta be erős dramai színezetű hangját: szép jövőt jósolunk neki. Azonkívül Schubertnek »Ich liebe dich« kezdetű dalát és egy magyar dalt is énekelt; s énekével oly tetszést aratott, hogy utolsó dalát meg is kellett ismételnie. Scheer Paula k. a. »Férjhez menjek-e« című monológot adta elő igen ügyesen, nagy derűtséget kelteve a közönségnek különösen a hölgytagjai között. Neményi Helen k. a. szépen előadott szavaltával nagy tetszést aratott. A zongorakíséretet Erkel Gyula tanár ur látta el a töle megszokott precizitással. Hogy tudósításunk hű legyen, felelünk, hogy a közreműködő hölgyeknek a rendezőség izléses csokorral kedveskedett. A hangversenyt nyomban tánc követte, melyben mintegy 40 pár vett részt. A mulatság körüli faradozásokban nagy részük volt Silbermann Izidor egyesületi elnöknek és a hölgyeknek, a kiknek megnyuvására szolgálhat, hogy a szegény sorsu gyermekek felruházására e reven mintegy 200 forintot szereztek.

— **Az »ujjpesti kereskedő és iparos ifjak önművelődési köre«** mult vasárnap — a tagok nagy részvetele mellett — közgyűlést tartott. A közgyűlés tárgya fizetvétség volt, miközben a tagok a legnagyobb érdeklődéssel választották meg a kör tisztikarát, tisztviselőket. A közgyűlést Freyler István nyitotta meg és felhívta a jelenlevőket az elnökválasztásra. A jelenlevők egyhangúlag Endre Jánost lapunk szerkesztőjét választották meg, a kiért nyomban egy három tagu bizottság ment el, hogy tudtára adja megválasztását és meg hívja a közgyűlést folytatolagos vezetésére. Endre János megjelenven a körben, a tagok nagy eljenzése után megköszönte a bizalmat, a mit a tagok bele helyeztek, valamint azon megtiszteltetést, melyben megválasztásával részesítettek. Azután az ujonnan választott elnök elfoglalta elnöki székét és vezette tovább a választásokat. A kör tisztikara a választások után a következőképen alakult meg: Elnök Endre János, I. alelnök Gelencser József, II. alelnök Ugró Balint, Titkár Freyler István, Jegyző Bernát István, Pénztárnok Lukácsovics Károly, Ellenőr Wiederkehr Vilmos, Könyvtárnok Schlezinger Bernát, Háznagy Weisz Pál, Számvizsgálók T. Kálmán János, Szilágyi Pál, Stutz Károly. Választmányi tagok Szabo Peter, Grünwald Gyula, Miskolczi Gyula, Hummler Imre, Gazdacsek Lajos, Neményi József, Weisz Jakab, Fabian Jenő, Schwartz Samu, Martinovic Zsiga, Goldstein Manó, Kolovráth János, Póttagok Lux Mór Iván, Kamenitzky József, Krecsmayer István, Galgóczi Miklós. A megjelölt tisztújítás után a közgyűlés több, a kör beleletére vonatkozó indítványokat tárgyalta, s mire az elnök néhány buzdító és lelkesítő szoval a közgyűlést berekesztette.

— **A »Schéchenyi-kör«** folyó hó 31. delután 1/2 3 órákor rendes ülést tart, melyre a tag urakon kívül vendégeket is szívesen látunk. Az ülés napirendje: 1. »Hivatalnok leánya« bir. Reiter Lipót. 2. A semi különösen arab és heber szavak közhasználatban szab. előad. Osztóni J. 3. »Kossuth emlékezete« bir. Krecsány Gyula. 4. »Halottak napján« felolvassa Pollák József. 5. »A »Jegerősebb« költ. Várady Antaltól szav. Nemet Lajos.

— **Lesz korcsolya-pálya.** A télen az uj-

pesti intelligens közönségnek alkalma lesz a korcsolyasport kellemeségeit élvezni, amennyiben a derék »Ujpesti tornaegylet« jégpályát fog nyitni. Üdvözljük a jó eszmét!

— **Az »Ujpesti dalkör« jubileuma.** Az »Ujpesti dalkör« lelkes tagjai lázas sietséggel teljesítik a jubileumi előmunkálatokat és mindent elkövetnek, hogy a jubileum méltó legyen a dalkörhöz és Ujpestehez. A díszesen kiállított meghívókat most bocsálják szét és néhány nap mulva ott lesznek Ujpesten kívül a szél-rozsa minden irányában, az ország minden daleyegületénél. A meghívón jelzett ünnepély sorrendje a következő: 5-én d. e. 8 órákor: Gyülekezés az egyleti helyiségben. (Károlyi-utca 21. szám Keil-kávéház.) D. e. 10 órákor: Ünnepi háláadó istentisztelet a róm. kath. templomban. D. e. 11 órákor: Ünnepi díszközgyűlés a Colosseum nagy termében (Árpád-ut 23 sz.) D. u. 1 1/2 órákor: Társasbéd a Colosseum nagytermében. Egy teríték ára: 1 frt 50 kr. Este 7 órákor: Nagy ünnepi hangverseny a Colosseum nagytermében az összes megjelenő vendégdaleyletek szíves közreműködésével. A hangversenyt táncvizigalom követi katonazenene mellett.

— **Felolvasó estély.** Az »Ujpesti kereskedő és iparosifjak önművelődési köre« mult vasárnap kezdte meg a Zeig-fele kávéházban levő helyiségeiben ez idei felolvasó-estélyeinek ciklusát. Ez alkalommal nagyszámu közönség gyűlt egybe, mely a tetszésnyilvánítások után itélve kellemes estét töltött. Endre János elnök üdvözölte a vendégeket, azután Tipold János felolvasott, Bodnár Karolin szavalt. Szkupeny József magyar dalokat énekelt, Tipold János hegedült. Schlezinger Bernát monológot adott elő. Eichenwald Juliska énekelt, Wiederkehr Vilmos kuplékat adott elő, Paulik Károly tréfas apróhirdetéseket adott elő és vegre Weisz Samu énekelt. A szereplők egytől-egyig sok tapsban részesültek és valóban igen jól szórakoztatták a közönséget. Azután tánc volt s e közben confetti dobálás és világposta mulattatta a közönséget.

— **Figyelmeztetes.** Figyelmeztetjük a népfőlkelő köteleseket, hogy az október hó 29., 30. és 31-dikén az Amodeo-fele vendéglő nagytermében tartandó szemlélet el ne mulasszák, mert különben erzekeny büntetésben fognak részesülni. A népfőlkelő tisztjelöltek a szemlére a népfőlkelőkönyvet és az ajánlatilapot is kötelesek magukkal vinni.

— **Felhivas.** Tisztelettel kerjük Ujpest hazafias közönségét, hogy az »Ujpesti kereskedő és iparos ifjak önművelődési köre« könyvtárát egy-kef könyvvel gyarapítani és így a kör nemcsak czélját előmozdítani sziveskedjek. Szíves könyvadományokat a kör részére lapunk szerkesztősege is elfogad és lapunk útján köszönettel nyugtaz.

— **Valtozas egy lapnal.** A »Magyar Ujság« ezen előkelő napilap most október hó 16-an az Athenaeum irodalmi rész. társ. tulajdonába ment át. Az egész redakció átköltözött az Athenaeum épületbe (Egyetemter 4. sz.) és a szerkesztősegeben az a változás történt, hogy a főszerkesztői tisztet Gajári Ödön, orszgyül. képviselő vette át. A lap kiadásában pedig az az örvendetes változás történt, hogy a lap most este jelenik meg, tehát a »Magyar Ujság« az egyedüli este megjelenő szabadelvű irányban szerkesztett napilap. A lap előfizetési ára egy óra 1 frt.

— **Ideal-keringő** czim alatt egy nagyon izléses kiállításu zenemű jelent meg, melynek szerzője Winternitz Gyuláné szül. Totis Terezh urhölgy, aki a zeneszerzés terén már nem újoncz. Hiszen most is elmaradhatatlan az ő csárdása a táncmulatságokon, amelynek dallamára az egész országban rakják és aprózzák a soupét. Most megjelent keringője nehezebb hangnembben van írva gyakorlottabb zongorazóknak. Igen behizelgő és dallamos szerzemény. Kapható Zipser és König zeneműkereskedőknél Andrassy-ut Budapesten.

— **Egy fővárosi napilap rólunk** Közszolgálati állapotaink már a napisajtót is foglalkoztatják és erre vonatkozólag a »Magyar Ujság« tegnapi száma a következőket írja: »*Revoluer Ujpesten.* Ujpeste nek egy ideig feltékenyen őrzött nyugalmát, úgy látszik, valami betörő banda megirigyelte, mert pár hét óta nincs éj, hogy hol egyik, hol másik utcában betörés ne történne. A rendőrség ugyan min

dent elkövet, (Nem nagyon tapasztaljuk! Szerk.) hogy a betörők nyomára jöjjen, de eddig mindhiába volt minden törekvésük. A háztulajdonosok most úgy segítenek magukon, hogy töltött revolvereket tartanak készen és azokkal várják a betörőket; a rendőrséget rendszeren néhány ilyen lövés teszi figyelmesé, de mire odaérnek, rendszeren hült helyét találják a betörőnek. Sok helyen azonban a betörők elég ügyesek, hogy észrevétlenül végrehajtsák a lopást.

— **Haláles ütés.** Berkovics József újpesti órásnak 1896. június 24-én eltűnt az óraja. Gyanúja Fejes Teréz pinczérnő ellen irányult, a ki Berkovicsnál lakott. Berkovics nagy lármát csapott, a mire egész tömeg gyűlt az udvarra. Többek között Mann János nyomdászsegéd is a bámulók közé állott, a mi Berkovicsot annyira felizgatta, hogy kidobással és pofonnal fenyegette. Erre verekedés támadt köztük, míg végre Berkovics felkapott egy tégladarabot s azzal úgy vágta fejbe Mannt, hogy az a szenvedett sérülések következtében másfél nap múlva meghalt. Berkovics ezért ma halált okozott súlyos testi sértés miatt állott vád alatt. A tárgyalás folyamán, melyet pénteken és szombaton tartottak ez ügyben, s a melyet Sóos Béla elnök vezetett, a vádlott tagadta, hogy a téglával Mannt fején találta volna és halála okául azt adta elő, hogy Mann lekapott egy ajtot s ez a fejére esett. A tanúk ellenben az ellenkezőt állítják. A tárgyalás lapunk zárta előtt még nem ért véget.

— **Elfogott tolvaj.** Forizs Gergely újpesti születésű 17 éves csavargó a napokban végigment az újpesti gyár-utcán s a 81. sz. alatti ház egy nyitva hagyott ablakán át bemászott a lakásba, a honnan az íróasztalról ellopott egy arany órát. A rendőrség kinyomozta és le tartóztatta.

— **Házi hangverseny.** Az »Ujpesti zene-művelő egyesület f. évi november hó 28-án fogja az idei első házi hangversenyt tartani. A részletes műsört annak idején közölni fogjuk.

— **Főolvasó estélyek.** Az »Ujpesti közművelődési kör« a telen több főolvasó estélyt fog tartani. Hölgyestély minden hónapban egyszer lesz. A kör idej estélyeihez sok reményt főzünk, mert Szel Manó a vigalmi bizottság elnöke és dr. Feldmann Gyula a vigalmi bizottság alelnöke elég garanciát nyújtanak nekünk arra, hogy az estélyek minden tekintetben csak sikerültek és élvezetesek lehetnek.

— **Halálozás.** Ifj. Vincze Ferencz a Dunagőzhajózási társaság tisztviselője e hó 20-án este 6 órakor 37 éves korában Ujpesten meghalt. Temetése nagy részvét mellett e hó 22-én délután volt. A megboldogultat a ke-repesi-uti temetőben, a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Megszökött.** Eichner György, a »Közművelődési kör« szolgálója, a kör pénzével és szeretőjével ismeretlen helyre távozott. Más-kép úgy mondják »megszökött«.

— **Ügybuzgó végrehajtó.** Ujpest község egyik végrehajtója adótartozás fejében lefoglalta a lutheránus templom tornyát. Érdekes lenne a dologban, ha a lutheránus egyház nem fizetne s a kedveltes végrehajtó a tornyot dobra ültetné. Felhívjuk erre az esetre a környékbeli községek lutheránus híveit, a kiknek templomuk még nincs, ez alkalommal bizonyára olesón jutnak egyelőre legalább tornyhoz.

A közönség köréből.

T. szerkesztő Ur!

Mondhatom, hogy ama bizonyos hölgyek erkölestelen üzelmei meg nem álltak oly botrányos fokon mint ma. A község egyik legnagyobb forgalmu utcájában a Kemény Gusztav-utcában, valamint annak Árpád-uti sarkán már fel nyolcz órakor — a mikor még tisztességes nők is járnak — nem lehet arczpirulás nélkül menni, mert ezen hölgyek toladó és szemtelen magaviselete es inzultálása botrányos módon sérti a közérkölesi érületet. Ezek a rendőrségi pártfogás alatt álló hölgyek már annyira mennek, hogy a tisztességes nőket mindenféle megjegyzésekkel sértik, úgy,

hogy a multkor egy ur — miután nem talált rendőrt — kénytelen volt három ilyen protekciós hölgyet felpozni.

Ugy tudom ezekkel szemben meg van állapítva, hogy mikor szabad nekik az utcán mutatkozni, de nálunk a főkapitányi rendelet csak írott malaszt.

Ezeket kérem a közönség érdekeben a nyilvánosság elé hozni.

Ujpesten, 1897 október 21.

Kiváló tisztelettel
S. M.

Egy idő óta tapasztalom, hogy a villamosvasut újpesti állomásán a rendező nem indítja a kocsikat rendes időben. Sokszor meg-esik az, hogy az állomásnál indítandó kocsi indulásiideje megérkezett, a kalauz kiosztotta a jegyeket és akkor jön a rákospalotai kocsi és ime a rendező ezt indítja előbb.

Sok siető utas átszalma a rákospalotai kocsira, de ők már megváltották a jegyet és így kénytelenek a rákospalotai kocsi beerkezése miatt 5—7 perczig várni. Itt most arról van szó, hogy vagy indítsak az újpesti kocsit a rendes időben, vagy pedig a kocsit elindulása előtt ne osszanak ki jegyeket, jelentven, hogy a rákospalotai kocsi indul előbb.

Szíves közléset kerve maradok

Ujpesten, 1897 október hó 22.

Tisztelettel

Egy mindennapi utas.

Szerkesztői üzenetek.

—m.—r. urnak helyben. Csak menjen el a gyűlésre, azután referáljon nekünk. Legjobb, ha az esti órákban meglátogat, mert akkor zavartalanul és hosszasan tárgyalhatjuk az ügyet. Üdvözlét!

Érdklődőnek A közlő választások alkalmával reportereinket megsaporítottuk. Sok igen ügyes és a közjóért lelkesülő fiatal ember vállalkozott erre és azért a választási mozgalmakról mindig részletes tudósításokat fogunk hozni. Miis azt akarjuk, hogy minden még a legesekélyebb eseményről is tájékozva legyünk. Hisz azért dolgozunk oly nagy apparattal

A

Telefon-Hirmondó

a leggyorsabb hirszolgáltató, reggel 10 órától esti 11 óráig a legújabb híreket közli. Minden szenzációs hirt riadójel előz meg.

Jelzi a csillagászatilag megállapított időt tizedmásodpercznyi pontossággal. Összes állomásain az operaházi, népszínházi előadások és házihangversenyek után katoná- és cigányzenekar is hallható.

Előfizetés naponta csak 5 kr.

Előfizetéseket elfogad és felvilágosítást ad **Ludányi Emil** vezérfelügyelő, váczi-ut 8. sz.